

На основу члана 29. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бројеви : 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16) и Документа оквирног буџета за период од 2019. до 2021. године, Одјељење за привреду и финансије Општине Кнежево утврђује:

У П У Т С Т В О **ЗА ПРИПРЕМУ БУЏЕТА ОПШТИНЕ КНЕЖЕВО ЗА 2019. ГОДИНУ**

1. Општи дио

Упутство за припрему буџета општине Кнежево за 2019. годину сачињено је складу са чланом 29. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бројеви: 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16) и Документом оквирног буџета за период 2019-2021. године.

Овим Упутством се, у складу са Законом о буџетском систему Републике Српске, буџетским корисницима дају смјернице, оквири и рокови за припрему и израду буџета општине Кнежево за 2019. годину.

Процјеном буџетских средстава и издатака за наредну фискалну годину треба да се обезбиједи ефикасно и ефективно финансирање приоритетних програма, услуга и активности којима се испуњавају социјалне и економске потребе грађана. Приликом израде буџета за 2019. годину треба да се придржава смјерница и ограничења које су утврђене у овом упутству.

Законом о буџетском систему Републике Српске прописани су поступци и рокови за припрему буџета.

2. Економски и фисклани циљеви

Документ оквирног буџета Републике Српске за период 2019-2021. година (у даљем тексту ДОБ РС 2019-2021) је документ средњорочног планирања у који су укључене анализе и пројекције за сектор опште владе¹ за ниво Републике Српске. Подаци исказани у ДОБ-у РС 2019-2021 прикупљени су и представљени у складу са стандардима фискалне статистике, и као такви су основа фискалних анализа и имају улогу у развијању и надгледању економских и фискалних програма, али и у пословима праћења мјера економске политике.

Законом о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16) у члану 16. дефинисана је израда Документа оквирног буџета Републике Српске као основе за припрему и израду буџета. Намјена ДОБ-а РС 2019-2021 је да постави стратешки оквир и горње границе ресурса, унутар којих би се требао припремати годишњи буџет. У том контексту, припрема и израда буџета засниваће се на ДОБ-у. ДОБ РС 2019-2021 даје пројекције прихода, расхода и финансирања за период 2019-2021. година. Кључни циљ овог Документа је да осигура бољу повезаност између приоритетних политика Владе и начина на које она алоцира јавне ресурсе.

Законом о фискалној одговорности Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 94/15) уређују се фискална правила, мјере и процедуре на основу којих се успоставља фискални оквир, ограничава јавна потрошња, јача одговорност за ефикасно и ефективно коришћење буџетских средстава, оснива Фискални савјет Републике Српске и јача систем контрола и надзора. Циљ доношења овог закона је осигурање и одржавање

фискалне одговорности, транспарентности и средњорочне и дугорочне фискалне одрживости Републике Српске. Према овом закону ДОБ РС, поред осталог, садржи циљеве фискалне политике исказане као циљане вриједности основних фискалних агрегата, које Влада настоји да оствари у буџетском систему Републике Српске. Законом о фискалној одговорности Републике Српске дефинисана су општа и посебна фискална правила. Општа фискална правила односе се на укупан буџетски систем Републике Српске и одређују:

1. Правило о дугу: Јавни дуг Републике Српске на крају фискалне године не може да буде већи од 55% оствареног БДП-а у тој години.
2. Правило консолидованог буџетског дефицита: Консолидовани буџетски дефицит на крају фискалне године не може бити већи од 3% оствареног БДП-а у тој години.

Посебна фискална правила представљају обавезујуће, аутоматске мјере уколико индикатори исказани општим фискалним правилима достигну вриједносне прагове дефинисане овим законом и одређују:

1. Праг за дуг подразумијева да уколико јавни дуг Републике Српске на крају фискалне године достигне 50% оствареног БДП-а у тој години, буџет за наредну годину мора да буде са буџетским суфицитом.
2. Праг за консолидовани буџетски дефицит подразумијева да уколико консолидовани буџетски дефицит на крају фискалне године достигне 2,5% оствареног БДП-а у тој години, буџет за наредну годину мора да буде са буџетским суфицитом.

3. Макроекономска кретања у Републици Српској

На основу кретања макроекономских показатеља Републике Српске у претходном периоду и у периоду јануар–март 2018. године, привредних активности у Републици Српској и земљама окружења, започетих активности и планираних политика Владе Републике Српске, израђене су процјене и пројекције кретања макроекономских показатеља Републике Српске за период 2018–2021. година.

У периоду 2019-2021. година, очекују се наставак стабилног кретања привредног раста по стопама 3,8% - 4,0% као резултат раста домаће тражње и инвестиција, те позитивног доприноса спољнотрговинске размјене, док ће се потрошња државе одржавати на приближно истом нивоу. Према пројекцијама међународних финансијских институција, у периоду 2019-2021. године, очекује се наставак стабилних кретања у окружењу. Обзиром на отвореност наше економије, а имајући у 14 виду тренд повећања извозне оријентације индустријске производње, очекује се да ће се привредни раст у окружењу позитивно одразити на раст индустријске производње у Републици Српској, те омогућити одрживост извозне тражње. Одређени ниво извозне тражње омогућиће даљи тренд позитивних кретања у спољнотрговинској размјени, односно раст извоза по стопама вишим од раста увоза и његов допринос привредном расту. Кроз наставак позитивних кретања у прерађивачкој индустрији, очекује се повећање броја запослених и већа инвестициона улагања, што би се позитивно одразило на развој других грана. Повећање броја запослених уз благи раст личних примања и дознаке из иностранства омогућило би раст домаће потрошње и њен позитиван допринос на раст бруто домаћег производа. Током периода 2018-2021. година процјењује се да ће индустријска производња забиљежити просјечан годишњи раст од 5,0%. Ова процјена је у складу са пројекцијама раста БДП-а за наведени период, као и претпоставкама о повољним екстерним приликама, које се односе на јачање економског раста у екстерном окружењу, а на које указују последња истраживања међународних финансијских институција.

Кретање цијена у 2018. години значајно ће зависити од кретања цијена на тржишту енергената (нарочито сирове нафте), као и повећање акциза на дуван и гориво. Према подацима Свјетске банке цијена сирове нафте (брент) у фебруару 2018. године износила је 65,4\$/барелу, што је више за 18% у односу на исти мјесец претходне године. Према предвиђањима ММФ (пројекције из априла 2018. година) цијена сирове нафте у 2018. години могла би бити већа за 18,9% у односу на претходну годину, а цијене хране би могле порастати за 2,6%. Поред тога, од домаћих фактора који одређују ниво инфлације узет је у обзир наставак постепеног повећања акциза на дуван и цигарете од јануара 2018. године, као и поскупљење течних горива од фебруара 2018. године. Узимајући у обзир све наведене факторе који утичу на раст цијена у 2018. години може се очекивати инфлација од 1,3%. На кретање цијена роба и услуга у Републици Српској, због значајног увоза сировина и репроматеријала, значајно утиче кретање цијена ових производа на међународном тржишту.

У посматраном периоду очекује се благи раст нето плата и то: 840 КМ у 2018, 846 КМ у 2019, 854 КМ у 2020. и 861 КМ у 2021. години, те наставак тренда пада незапослености, тако да пројектоване стопе незапослености износе: 20%, 19,2%, 18,6% и 18,2% кроз године. Приликом израде пројекција извоза пошло се од пројекција реалних стопа раста БДП земаља са којима остварујемо највећи обим извоза, те еластичности извоза у односу на БДП у контексту извозне тражње. Пројектоване номиналне стопе раста извоза крећу се у распону 10,6%-17,8%, посматрајући период 2018-2021. година. У истом периоду, пројектоване номиналне стопе раста увоза крећу се у распону 8,3% - 11,8%, на шта значајан утицај има ефекат повећања домаће тражње и инвестиција. У наведеном периоду очекује се већи раст извоза у односу на увоз, што ће имати позитиван утицај на стабилизацију спољнотрговинског биланса и постепени раст покривености увоза извозом који би, према пројекцијама, закључно са 2021. годином требао износити 80,7%. Поред раста извоза очекивано повећање привредне активности и домаће тражње требало би да доведе и до повећања увоза у односу на претходну годину. Пројектоване реалне стопе увоза ниже су у односу на пројектоване стопе извоза, што би у средњорочном периоду требало да резултује повећањем покривености увоза извозом, повећањем извоза у структури бруто домаћег производа и смањењу спољнотрговинског дефицита.

Главни ризици за остварење пројекција према основном сценарију, које се односе на реални сектор, у вези су са спровођењем реформских процеса, економских индикатора из окружења, односно остваривања претпоставки које се тичу економског раста у окружењу, кретања цијена на међународном тржишту, временских прилика, изостанка планираних инвестиционих улагања исљично. Слабљење економског раста у земљама у окружењу, као и кашњење у имплементацији планираних реформских процеса и мјера имало би негативне посљедице на будућа кретања индустријске производње у Републици Српској.

4. Јавне финансије

Документ оквирног буџета Републике Српске за период 2019-2021. година је документ средњорочног планирања у који су укључене анализе и пројекције за сектор опште владе Републике Српске. Сектор опште владе обухвата консолидоване буџете подсектора: централна влада, јединице локалне самоуправе и фондови социјалне сигурности. Подсектор централна влада обухвата институције које се финансирају из буџета Републике Српске и у Документу је представљен по рачуноводственим фондовима (у складу са класификацијом, дефинисаном Правилником о буџетским класификацијама,

садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова):

- општи фонд (01) представља буџет Републике Српске у ужем смислу ријечи и користи се за исказивање свих средстава и свих активности буџетских корисника, осим оних који се, према посебним захтјевима, исказују на другим фондовима;
- фонд прихода по посебним прописима (02) користи се за исказивање средстава која се на основу прописа користе само у посебне сврхе и свих активности које се финансирају из тих средстава, уколико нису укључена у општи фонд (нпр. властити приходи институција);
- фонд грантова (03) користи се за исказивање грантова буџетских корисника и свих активности које се финансирају из тих средстава, а који нису укључени у општи фонд;
- фонд средстава приватизације и сукцесије (04) користи се за исказивање средстава приватизације и сукцесије и свих активности које се финансирају из тих средстава, уколико средства нису укључена у општи фонд (нпр. Развојни програм Републике Српске) и
- фонд за посебне пројекте (05) користи се за исказивање средстава намијењених посебним пројектима и свих активности на реализацији односних пројеката који нису укључени у општи фонд (нпр. кориштење приступних фондова Европске уније).

4.1. Порески и непорески приходи буџета општина и градова

Приходи од индиректних пореза

У дијелу индиректног опорезивања доминантно мјесто заузима порез на додату вриједност. Расподјела укупних прихода од индиректних пореза прописана је на начин да се након издвајања средстава на рачун резерви, ради поврата индиректних прихода, прво врши издвајање унапријед утврђених средства за финансирање институција БиХ, а затим се од преосталог дијела издваја износ од 3,55% за финансирање Брчко Дистрикта. Остатак средстава се дијели између ентитета према учешћу у крајњој потрошњи сваког ентитета, која је приказана на ПДВ пријави. Коефицијенти за расподјелу прихода између ентитета су варијабилни, односно периодично се прилагођавају тако да одражавају промјене у крајњој потрошњи и званично их усваја Управни одбор Управе за индиректно опорезивање. У складу са Законом о буџетском систему Републике Српске, од средстава од индиректних пореза која преостају за Републику Српску, након издвајања средстава за сервисирање спољног дуга Републике Српске, 72% припада буџету Републике Српске, 24% буџетима јединица локалне самоуправе, а 4% ЈП "Путеви Републике Српске".

Приходи од директних пореза

Приходи од пореза на доходак

На основу Закона о буџетском систему Републике Српске, приход по основу пореза на лична примања и пореза на приходе од самосталне дјелатности дијеле се између буџета Републике и буџета општина (градова) у сразмјеру 75:25.

Приходи од пореза на непокретности

Према Закону о порезу на непокретности опорезивање непокретности се врши на тржишној вриједности некретнине.

У 2015. години донесен је Закон о порезу на непокретности ("Службени гласник Републике Српске", број: 91/15), који је ступио на снагу 01. јануара 2016. године, и то са циљем даљег унапређења опорезивања непокретности према тржишној вриједности. Овим законом смањен је распон пореске стопе пореза на непокретности (0-0,20%) у односу на распон из предходног закона (0,05% - 0,50%) и уведена посебна стопа за непокретности које се користе у производне сврхе (0-0,10%).

Приход по основу пореза на непокретности је приход локалног карактера, стопу утврђује Скупштина општине, локална заједница је обавезна утврдити и просјечну вриједност непокретности, а активности везане за евидентирање и наплату пореза на непокретности врши Пореска управа Републике Српске, Пословна јединица Кнежево.

Непорески приходи

Очекивани укупни износ непореских прихода у 2019. години износи 188,10 милиона КМ.

Пројекција прихода јединица локалне самоуправе за период 2019-2021. године дата је у сљедећој табели:

	(у мил.КМ)		
Врста прихода	2019.	2020.	2021.
1.	2.	3.	4.
I Порески приходи	438,8	466,0	480,7
Индијектни приходи	347,2	371,7	383,8
Приходи о директних пореза	91,4	94,1	96,7
Остали порези	0,2	0,2	0,2
II Непорески приходи	188,10	195,6	203,4
III Грантови	6,0	6,0	6,0
IV Трансфери између буџетских јединица	40,4	37,4	37,4
УКУПНИ ПРИХОДИ И ПРИМИЦИ	673,3	705,0	727,5

Очекивани приходи јединица локалне самоуправе су 673,3 милиона КМ у 2019. години, 705,0 милиона КМ у 2020. години и 727,5 милиона КМ у 2021. години.

У оквиру *прихода од директних пореза* код јединица локалне самоуправе најважнији су приходи од пореза на доходак и приходи од пореза на имовину. На основу Закона о буџетском систему Републике Српске, буџетима јединица локалне самоуправе припада 25% прихода од пореза на лична примања и пореза на приходе од самосталне дјелатности.

5. Јавна потрошња

Стабилна фискална политика кроз смањење јавне потрошње је полазна основа дјеловања Владе Републике Српске по питању јавних расхода. Влада Републике Српске је одлучна у наставку провођења рестриктивне јавне потрошње у периоду 2019-2021. година, с циљем одржавања стабилног финансијског система и буџетске равнотеже, те јаче контроле јавне потрошње. Такође, наставиће се са провођењем мјера које у потпуности представљају наставак политика које су договорене кроз Реформску агенду којом је исказана потреба за смањењем јавних расхода на свим нивоима власти у Босни и

Херцеговини, као и потреба за јачањем ефикасности јавне управе. Смањење расхода ће највећим дијелом бити резултат провођења реформи јавне управе, укључујући строге контроле запошљавања и укупног фонда плата у јавном сектору.

6. Планска предвиђања буџета Општине Кнежево за 2019. годину

Буџет општине је један од најзначајнијих докумената које доноси и усваја Скупштина Општине и кроз који се реализује политика власти, успјешност и способност остваривања буџетских прихода, као и њиховог усмјеравања и трошења.

Уравнотеженост планираних прихода и расхода и њихова реализација, уравнотежен развој свих области и читаве територије општине основни су циљеви политике локалне власти.

У наредној години потребно је наставити и интензивирати предузете активности које су усмјерене ка повећању непореских прихода, као и смањењу расхода свих корисника буџета, повећању буџетске дисциплине и одговорности сходно закону о фискалној одговорности, а све у циљу обезбјеђења фискалне стабилности буџета Општине.

7. Припрема и доношење буџета

Уважавајући препоруке дате Документом оквирног буџета Републике Српске за период 2019-2021. године, као и процјене јавних прихода и јавних расхода у општини Кнежево, предлаже се да при планирању буџетског оквира потрошње, буџетски корисници планирају средства/издатке у 2019. години на истом нивоу, тј. као и у 2018. години.

Расходи буџета и буџетских корисника биће приказани у складу са захтјевима међународних стандарда и Правилника о форми и садржају буџета и извјештаја о извршењу буџета ("Службени гласник Републике Српске", број 100/13, 102/16) по економској, функционалној и организационој класификацији.

Средства за посебне намјене утврдит ће се по приоритетима кроз расправе са грађанима, владиним и невладиним организацијама и установама.

Утврђивање приоритета у оквиру укупно планираних средстава утврдит ће се након свих приспјелих захтјева, као и кроз јавне расправе које ће се одвијати у току израде Нацрта буџета за 2019. годину, који ће потом бити упућен Скупштини општине на разматрање и усвајање.

У складу са ануитетним плановима приоритетно се планира уредно сервисирање дугова према кредиторима, при чему није предвиђено ново задуживање у 2019. години.

Ефикасније коришћење расположивих ресурса, као и успјешније одређивање приоритета у трошењу финансијских средстава, основа су буџетске политике Општине.

Одлуком о извршењу буџета бит ће регулисана обавеза сваког буџетског корисника за планирање и извјештавање о извршењу буџета, док ће извјештаји о извршењу буџета бити достављени скупштини на разматрање и усвајање.

7.1. Буџетски захтјев

Форма и садржај буџетских захтјева треба да буде усклађена са чланом 25. Закона о буџетском систему РС и утврђеном методологијом планирања:

1. Захтјев за текуће издатке са подацима о постојећим активностима и услугама Основ за планирање ових средстава јесте план за 2018. годину, процјена извршење буџета 2018. годину и обавезно мора да садржи податке о постојећим и планираним

активностима и услугама у буџетској 2019. години, као и податке о организационој, квалификационој структури, планираним изворима финансирања, броју запослених и коефицијентима; основицу за обрачун личних примања; средства за материјалне трошкове; појединачне елементе и укупне износе потребне за реализацију програмских активности.

2. Захтјев за додатна средства

Захтјев за додатна средства за текуће активности чије се финансирање не може ускладити са ограничењем садржаним по овом Упутству, детаљно треба образложити, са приједлогом приоритета, који ће се размотрити у поступку доношења буџета за наредну фискалну годину.

3. Захтјев за набавку основних средстава и опреме, додатним средствима за капиталне пројекте

Захтјев за набавку основних средстава и опреме, додатним средствима за капиталне пројекте започете у претходним фискалним годинама као и за нове пројекте - приоритете које треба размотрити у поступку доношења буџета за наредну фискалну годину треба табеларно попунити (**Прилог 2**).

Властити приходи, грантови, донације, примици од продаје имовине и остали јавни приходи који припадају буџетским корисницима морају се исказати у Захтјеву на приходовној страни. Коришћење тих прихода за одређене намјене утврдиће се Одлуком о извршењу буџета за 2019. годину.

Финансијски дио Захтјева (**Прилог 1**) мора да буде презентован табеларно у *Excel*-у, са утврђеним заглављем, као:

БУЏЕТСКИ КОРИСНИК: _____

Буџетски захтјев за финансирање расхода и издатака за период 2019-2021

Број конта	Позиција	План 2018.	Процјена извршења 2018.	Нацрт буџета 2019.	Пројекција буџета 2020.	Пројекција буџета 2021.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.

Захтјев за набавку основних средстава и опреме, додатним средствима за капиталне пројекте (**Прилог 2**) треба да буде презентован табеларно, као:

БУЏЕТСКИ КОРИСНИК: _____

Захтјев за набавку основних средстава, опреме и капиталним улагањима у 2019. години

Ред. Бр.	НАЗИВ И КРИТЕРИЈИ	ТЕКСТУАЛНИ ОПИС (ред 1,2 и 6) ВРИЈЕДНОСТ (ред 3,4 и 5)	НАПОМЕНА
1	2	3	4
1	Тачан назив пројекта (инвестиције, капиталног улагања)		
2	Оправданост улагања		

	(економска корист од пројекта, уштеда енергије, заштита околине, поспјешавање других пројеката, број становника који имају корист од пројекта и сл.)		
3	Могућност суфинансирања (назив суфинансијера, апсолутна вриједност суфинансирања, или процентуално учешће од укупне вриједности и сл.)		
4	Вриједност (стварни предрачун, спецификација, процјена вриједности)		
5	Износ средстава која се траже из буџета општине		
6	Достигнута фаза конкретног пројекта (рјешавање имовинско правних односа, постоји пројектна документација и која, постоји изведбени пројекат, започета реализација пројекта)		

Потпис одговорног лица

Овјерени буџетски захтјеви достављају се најкасније до 15.09.2018. године Одјељењу за привреду и финансије Општине Кнежево и електронски на **e-mail: finansije@opstinaknezevo.org**

За све додатне информације можете се обратити на телефон 594-204 и 594-208.

Број: 04-400-5/18
Датум: 20.07.2018.

НАЧЕЛНИК ОДЈЕЉЕЊА
Сузана Гојковић

